

יביע אומר

בראשות הרב יגאל כהן שליט"א

זמני השבת

הזמנים לפי לוח "אור החיים"

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
17:27	17:25	17:26	17:26
18:18	18:16	18:17	18:18
19:01	18:57	18:59	19:00

כניסה:
יציאה:
ר"ת:

בירושלים: לנוהגים 40 דקות 17:07

פרשת ויקהל שקלים

עלון מס' 404

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות הרה"ג יגאל כהן שליט"א

הבטחה לבוטח

כְּדֵי לְשַׁכְנֵעַ אוֹתְךָ, קוֹרֵא יְקָר, כְּמָה חֲשׂוּבָה וּמוֹעִילָה הִיא מִדַּת הַבְּטָחוֹן בְּבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, וְכֵן מִחֲפָז לָךְ פְּאֶשֶׁר תִּזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּעַל בְּטָחוֹן, וְאִיךָ בְּעֶזְרַתָּה תּוּכַל לְהַשִּׁיג אֶת כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבָבְךָ, וְלֹא תִדַּע חֶסֶר לְעוֹלָם, אֲצִיג בְּפָנֶיךָ מַעֲט מֵהַפְּסוּקִים שְׂבָהֵם מוֹפִיעוֹת הַבְּטָחוֹת אֵלוּ, וְכֵן מֵאֲמַרִי חֲזו"ל בְּסִגְלוֹת מִדַּת הַבְּטָחוֹן. וּבְנוֹסָף יִשְׁנֶה סִגְלָה נִפְלְאָה שְׂמוּבָאת בְּפָסְרִים הַקְּדוּשִׁים, וְהִיא אֲמִיכַת פְּסוּקֵי בְטָחוֹן בְּה' יִתְבָּרַךְ, שְׂבָכְכֶם לְחֻזַּק אֶת בְּטָחוֹנְךָ שֶׁל הָאֲדָם בְּבוֹרֵאוֹ וְלְהוֹשִׁיעַ אוֹתוֹ מִכָּל צָרָה. וְכָל שְׁנֵשׁוֹן פְּסוּקִים אֵלוּ בְלִבְנוֹ, כֵּן תִּתְחַזַּק בְּתוֹכְנוּ מִדַּת הַבְּטָחוֹן. "לִישׁוּעַתְךָ קוֹיִתִּי ה'" (בראשית מ"ט, י"ח). פְּסוּקֵי זֶה אֲמָרוּ יַעֲקֹב אֲבִינוּ ע"ה בְּשִׁרְאָה בְּרוּחַ קְדָשׁוֹ אִיךָ שְׁמִשׁוֹן נִהְרַג ע"י הַפְּלִשְׁתִּים, הַתְּפַלֵּל לְבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וְאָמַר "לִישׁוּעַתְךָ קוֹיִתִּי ה'", דִּהְיֵנוּ רַק מִמֶּךָ יִתְבָּרַךְ תְּבוּא הַיְשׁוּעָה וְלֹא מִכַּחוֹ שֶׁל אֶף אָדָם. בְּמִדְרָשׁ רַבָּה פְּרָשַׁת וַיְחִי (פְּרָשָׁה צ"ח אֵת י"ד) מוּבָא: אָמַר רַבִּי יִצְחָק, הַכָּל בְּ"קוֹיִ". וּמִסְבִּיר בְּפָרוּשׁ 'עֵץ יוֹסֵף' שֶׁם, שְׂאֵפְלוֹ אִם אִין לְאָדָם זְכוּיּוֹת לְקַבֵּל מִתְּנוּת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, בְּכָל זֹאת, פִּינּוֹן שְׂמִקְנֹה אֵלָיו וּמֵאֲמִין וּבוֹטֵחַ בּוֹ, בְּזִכּוֹת זֶה בְּלִבְדֵי יִסִּיר מִמֶּנּוּ הַקְּב"ה אֶת הַיְסוּרִים, וְיָבִיא לוֹ יְשׁוּעָתוֹ. פְּסוּקֵי זֶה אֲפֶשֶׁר לְאָמְרוֹ בְּג' אֲפֶשֶׁרִיּוֹת (א - "לִישׁוּעַתְךָ קוֹיִתִּי ה'" ב) "ה' לִישׁוּעַתְךָ קוֹיִתִּי". ג) "קוֹיִתִּי ה' לִישׁוּעַתְךָ". וְהוּא

סִגְלָה גְדוּלָּה לְאָמְרוֹ בְּעַת צָרָה, וְלַחֲזוֹר עָלָיו כְּמָה וְכֵן פְּעַמִּים, עַד שְׁיִרְאֶה יְשׁוּעוֹת בְּנִדְאִי. "וַיִּבְטַחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא עֲזַבְתָּ דוֹרְשֶׁיךָ ה'" (תהלים ט, י"א). כָּל אָדָם שְׂמִפְּרִי אֶת הַבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ וּמִבִּין שֶׁהוּא הַמְּנַהֵיג הָאֲמָתִי, וּמִפְּרִי אֶת שְׁמוֹ שֶׁם הַיְי-הַ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא מִדַּת הַרְחָמִים, מִמִּילָא בּוֹטֵחַ בּוֹ בְטָחוֹן גְּמוּר, כִּי הַקְּב"ה לֹא עוֹזֵב אֶת מִי שֶׁדוֹרֵשׁ אוֹתוֹ בְּלִבְדֵי. "וְאֲנִי בְּחֶסֶדְךָ בְּטַחְתִּי יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעַתְךָ אֲשִׁירָה לֵה' כִּי גָמַל עָלַי" (תהלים י"ג, ו). פְּסוּקֵי זֶה אֲמָרְתִּי בְּזַמְנֵים שׁוֹנִים, כְּגוֹן בְּמִבְחָנִים קָשִׁים עַל חֲמֵר רַב, כְּשֶׁהֲרַגְשִׁיתִי שְׂנִסְתָּמוֹ מִמֶּנִּי מַעֲיֵנוֹת הַחֲכָמָה, אֲזִי חֲזַרְתִּי עֲשָׂרוֹת פְּעַמִּים עַל פְּסוּקֵי נִפְלְאָה זֶה, וְזִכִּיתִי לְרֵאוֹת בְּחוּשׁ אִיךָ הַבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ פּוֹתֵחַ לִי מַעֲיֵנוֹת חֲכָמָתוֹ. וְכֵן כְּשֶׁמִּגִּיעַ זְמַן תְּשֻׁלוֹם הַמִּשְׁכּוֹרוֹת לְאֲבָרֵי כֵּים (שְׁמוּנִים וְאַרְבָּעָה, בֶּן פְּרֵת יוֹסֵף), וְאִין בְּיַדִּי מִסְפִּיק כֶּסֶף לְשֻׁלְמִי, אֲנִי מִשְׁנּוֹן לְעֲצָמֵי פְּסוּקֵי זֶה שְׂמִלְמַד אוֹתִי שְׂאִין לִי זְכוּיּוֹת כְּדֵי לְבַקֵּשׁ וְלִבְטַח בְּבוֹרֵא יִתְבָּרַךְ, אֵלָּא כְּלִי תְלוּי בְּחֶסֶדְךָ הַרְבִּים שֶׁל הַבוֹרֵא, וְזֶה מְעוֹדֵד אוֹתִי מְאֹד. וּב"ה זָכָה אוֹתְנוּ ה', וּמַעֲוֹלָם לֹא אֲחַרְנוּ בְּתִשְׁלוֹם לְאֲבָרְכִים. אִם תִּתְבוֹנְנוּ בְּפְסוּקֵי זֶה תִּמְצְאוּ הַבְּטָחָה שְׂכָל מִי שְׂיִבְטַח בְּ"חֶסֶדְךָ" שֶׁל הַקְּב"ה מִבְטָחַת לוֹ הַיְשׁוּעָה, שְׂהָרִי דוֹד מִסִּים "יִגַּל לִבִּי בִישׁוּעַתְךָ", וְאֲזִי - "אֲשִׁירָה לֵה' כִּי גָמַל עָלַי" - פְּלוֹמֵר, שְׂהָרִי דוֹד הַמְּלַךְ בְּטוֹחַ בִישׁוּעָתוֹ מֵה' בְּזִכּוֹת. מִתּוֹךְ הַסִּפּוּר יִגַּל לִבִּי.

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת ההיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי
- שמירת הלשון

פיטום הקטורת מתוך הקלף

מסייעים לפעילות וזוכים בסגולה הידועה לפרנסה

מנו שכתב רבי חיים פלאגי בספרו פת הדיונים לקראת פיטום הקטורת מדרך הקלף. הודפסו 400 עותקים למועד 38 החדשים ומקבלים פיטום הקטורת שנכתב על ידי סופרי ירא שמים על קלף

מל': 03-8000770

ניתן לתרום להפצת העלון ולהקדיש לעילוי נשמתו לברכה ורפואה הצלחה בטל: 03-8000770 פרטי ח-נ לתרומות: בנק מרכנתיל 17, סניף 732 חשבון 73443 ע"ש יביע אומר

אין לקרוא בזמן התפילה וקריאת התורה נא לשמור על קדושת הגליון

שאלות ותשובות

מאת הרב יגאל כהן שליט"א

הנהגות מרן

רבנו הרב עובדיה יוסף זצוק"ל

למה מרן הרב מיהר כ"כ בעשיית הברית?

מעשה שסיפר הרב"ג ר' משולם כהן ראש כולל בירושלים, מעשה שראה ביום פורים תשנ"ז, בזה"ל: הייתי יושב ולומד בירושלים בבית המדרש יחווה דעת, פתאום שמעתי כי מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א צריך להגיע לאולם למטה להיות סנדק, ירדתי לאולם, והנה אני רואה שהוא נכנס בנחישות בלתי רגילה לאולם, והוא שואל היכן הכסא של אליהו? השיבוהו, כי אין כסא. מיד פינה הוא עצמו את אחת השולחנות והתיישב על השולחן וביקש שיביאו לו בזריזות את הרך הנימול. הגישו מיד את התינוק, והמוהל הרב ששון מל את הרך התינוק בזריזות, הרב בירך על הכוס ומיד הגיש חזרה את הרך הנימול וקם לצאת בבהילות וזריזות. ביקשוהו שיברך את הסבים ואת הקהל, הרב בירך במילות קצרות, תוך כדי הליכה ובהליכה מהירה מאוד אץ לכיוון הרכב שחיכה לו בחוץ, ואף בידי פינה את הנוכחים לנגדו. בפתח היתה אשה צעירה שהגיש לה יד, הרב כשראה את ידה עם טבעת, מיד השמיט את ידו אחורנית, אמר לו הנהג, "כבוד הרב זו הנכדה שלך", הגיש לה הרב את ידו, ונכנס לרכבו במהירות. וכשראו כך כמה אנשים התפלאו, על מה ולמה דוקא היום ביום פורים הרב ממחר יותר משאר הימים, אך אני כשראיתי זאת התמלאתי התפעלות והתרגשות והבנתי כי דוקא בפורים שהוא יום גדול במעלתו, הרב חס על זמנו ביותר ובפרט ביום זה שכולם עסוקים במשתה ושמחה, הוא מזדרז לתורתו אשר "טוב סחרה מסחר כסף" (משלי ג, יד).

מתוך מנהגי הראש"ל חלק ד' שיצא לאור לאחרונה.
פ"ל להשגה 052-7156961 הרב אלון בן עמי

שאלה: מה צריך לכוון כששומעים פרשת זכור בקריאת התורה?
תשובה: לפי חלק מן הראשונים זוהי מצוות עשה מן התורה ולכן צריך לכוון שמקיים מצוות עשה מן התורה לזכור את מעשה עמלק וגם כשיהיה בידו נמחה אותו, (עיין חזון עובדיה פורים עמוד ד).

שאלה: האם צריך לתת זכר למחצית השקל עבור אשתו והילדים, ואם כן מאיזה גיל?
תשובה: אנחנו נותנים היום זכר למחצית השקל ובזמן המקדש היו נותנים רק עבור הבנים מעל גיל שלש עשרה ויש היום שנוהגים ליתן עבור כל הילדים וגם הנשים (ויש שמקילים ליתן עבורם רק חצי שקל כמו שכתב בחזון עובדיה פורים עמ' קה) וכל המוסיף מוסיפים לו מן השמים.

שאלה: האם אפשר לתרום לבניין של ישיבה מכספי מחצית השקל או מתנות לאביונים?
תשובה: כספי זכר למחצית השקל אפשר לתרום אותם למוסדות לימוד תורה, ולבניית מקומות של תורה וזהו המקום הנכון לתת כמו שכתב מורינו ורבינו בחזון עובדיה פורים (עמוד קה). אבל מתנות לאביונים יש לתת לעניים בלבד ביום פורים.

שאלה: האם נשים חייבות גם כן לשמוע פרשת זכור?
תשובה: נשים אינן חייבות בשמיעת פרשת זכור, כי אינן בנות מלחמה ויש עוד טעמים לפוטורם, ומכל מקום נשים שמחמירות על עצמן לבא לשמוע, וכן אלו שעושים קריאה לנשים אחרי התפילה תבא עליהם ברכה, (עיין חזון עובדיה פורים עמוד ט).

שאלה: שמעתי שיש ענין לאכול מאכלי חלב בליל פורים האם זה נכון?
תשובה: כן מנהג זה נזכר בכמה מהפוסקים.
[הובא ברוח חיים פלאג' סי' תרצה ס"א וטעם הדבר מפני שיום פורים קיבלו התורה מאהבה והתורה נמשלה לחלב וע"ש שיש שנוהגים שלא לאכול מאכלי בשר כדי שלא יטעו שהוא סעודת פורים וכן הובא בשע"צ שם ס"ק יב אך להלכה אין חשש כש"כ הכה"ח שם ס"ק י']

דוד המלך

מאת הרב אליהו עמר שליט"א

המלך דוד מלאך עם אלף פיות

במאמר זה נרחיב מעט על 'שירת המלאכים' ומעלתה, ועד כמה היא בלתי נתפסת בשכל אנוש, כפי שמתאר המדרש (אוצר מדרשים, מדרש כתפוח בעצי היער, עמוד 264), כשעלה משה רבינו למרום לקבל תורה, ראה מלאך ששמו 'נוריאלי' שיש לו שבעים אלף ראשים, ולכל ראש יש שבעים אלף פיות, ולכל פה יש שבעים אלף לשונות, ולכל לשון יש שבעים אלף אפשרויות דיבור ושירה, ועל כל דיבור ואיבר עומדים שבע מאות מיליון מלאכים מאש לבנה וכולם שרים ומשבחים את הקדוש ברוך הוא.

וכתב רבי ישראל משקלוב (בהקדמה לספרו 'פאת השולחן') שקיבל מרבו הגאון רבי אליהו מווילנא (הגר"א), שכאשר ירד משה רבינו מהר סיני לימד את הלוויים חלק מן המנגינות המופלאות ששמע משירת המלאכים, ובגמרא (סנהדרין צה ע"ב) מבואר, שכל מי ששומע את שירת המלאכים פורחת נשמתו מרוב תענוג ודבקות לה' יתברך, וכפי שקרה למיליוני

חייליו של סנחריב שצרו על ירושלים, שבורא עולם השמיע לחיילי סנחריב את שירת מלאכים ומיד מתו מרוב קדושה. ועוד כתב בספר 'ראשית חוכמה' (שער אהבה פרק י') ובשיחות הר"ן (צו), יש מלאך אחד ממלאכי השרת שיש לו יכולת שירה מופלאה, למלאך זה יש אלף פיות, ובכל פה יש לו אלף לשונות, ובכל לשון הוא משבח את בורא עולם בשירים שאין אוזן האדם יכולה להכיל את עוצמת התענוג.

שירת המלאכים

ומובא ב'זוהר הקדוש' (בראשית רמט ע"ב) מה השפעת 'שירת המלאכים'? ומבאר, שבכוח השירה והגנינה שכל כולה השתוקקות לבורא עולם, מתעוררת אהבה ואחוה וכל המערכת הרוחנית נמצאת בחיבור והתאמה מלאים, ועל ידי כך מתעורר שפע עצום של ברכה בעולם. ולכן שירת המלאכים היא אחד התפקידים הנחשקים ביותר למלאכים, ומלאך שהגיע זמנו לומר שירה רואה בכך זכות עצומה, ובפרט שיש מלאכים שזוכים לכך רק לאחר שנים רבות, כמבואר בגמרא (חולין צא ע"ב) לגבי המלאך שרצה להרוג את יעקב אבינו, ונאבק עימו כל הלילה, וכשהגיע עלות השחר ביקש המלאך

לעלות למרום, ושאל אותו יעקב אבינו האם הוא גנב המפחד מאור יום? וענה לו המלאך 'מלאך אני, ומיום שנבראתי לא הגיע זמני לומר שירה עד עכשיו', רואים מדברי הגמרא עד כמה מרומם ונחשק תפקיד השירה בעולם המלאכים, שאפילו מלאך שירד מן השמים להילחם ביעקב אבינו על מנת להורגו, היה מוכן לוותר על תוכניתו, ובלבד שלא יפספס את האפשרות לומר שירה לכבודו של בורא עולם.

ועל תשוקת המלאכים לומר שירה מובא גם במדרש (איכה ג, הובא בחגיגה יג ע"ב תוספות ד"ה מזיעתן של החיות) שמדי יום נבראים מלאכים שכל חשקם הוא לזכות לשורר לפני ה', ולגודל תשוקתם הם מתפרצים לומר שירה ללא נטילת רשות ומיד מתכלים מן העולם, ולכן המלאכים הוותיקים נוטלים רשות זה מזה לשורר לפני ה', כפי שתיאר זאת הנביא ישעיהו בנבואתו (ישעיהו ג, כפי "נְקָא זֶה אֵל זֶה, וְאָמַר קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ ה' צְבָאוֹת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ", וכמו שהזכרנו קודם שמשה רבינו הוריד לחנים משירת המלאכים לעולם שלנו, והפקיד אותם ביד הלוויים.

"המלך דוד" ביאור על ספר שמואל א, בשפה קלה וקולחת, עם מסרים לחיזוק האמונה בדרכו של דוד המלך. ממתין לך באתר: "אופקים בוקס"

בשמה והלל ליה הבורך
שמואל אה להודיע
כי יגאל לאור הספר
"שיעורי דוד יגאל כהן"
פרק מופתעל אמונה ונתיבות
שמות אמתה ליה הודיע ודוריה
מחבר: הרב יגאל כהן
03-8000770
yabia-omer.co.il

שותפים!
ממשיכים בבניה
ולכם יש לכם אפשרות להיות שותפים בכל הזכויות שיהיו במקום!
ניתן להנציח להצלחה/לרפואה/לע"נ
03-8000770

בית החיים
באחזקת הנהגה של
למעלה מ-120 אפרסומים
בית החדשים "יבוי אומרי" בבני ברק
כדי ללכת שותפים
גם באחזקת תורה
וגם בקנייה למשפחות חזקות.
בזריזות הודיעו לבית החדשים
אתה יכול!
לפרטים חייגו:
03-8000770

אל תדאגי ילדה

לכולנו, במיוחד בתקופה הזו, ישנם ימים קצת ב"דאון" מה שנקרא, ישנם ימים או רגעים שקצת קשה לראות את הטוב, זה טבעי שיש זמנים כאלו לכל אחת ואחת מאיתנו. לעיתים אין כוח לעבוד על המידות ועל האופטימיות, הכול מרגיש סוגר עלינו. ישנם קשיים שחולפים אחרי זמן וישנם שמלווים קצת יותר.. בכולם, כשאת מרגישה שאת מאבדת את היכולת לראות טוב בסיטואציה שנקרית לפניך, או שאת מתקשה לעודד את עצמך לדבר ולראות חיובי ולהתקדם הלאה – אל תתני לזמן לעבור, אלא תעצרי הכול ותשאלו את עצמך איך את עוצרת את גלגל השלג הזה מלהתקדם – איך את לא מתדרדרת יותר מהנקודה הזו. אלא הפוך – איך להתעלות מעל הדיכאון, תחשבי ותמצאי את המקום שאת שואבת ממנו כוחות שישגרו לך לראות את הטוב ולשמוח במציאות למרות הכול. לעולם לא לחכות שהמצב ישתנה ורק אז נשמח. אלא קודם נשמח ונעריך את מה שיש. תשאלו את עצמך, מה יעודד אותך וייתן לך כוחות? אז מהניסיון שלנו, מה שנותן כוחות אמיתיים זה להתחזק באמונה. לשמוע שיעורי אמונה, חיזוק אמיתי באמונת השם ובאהבתו מפיו של רב ירא שמיים אמיתי, או רבנית מחזקת. זה נותן כוחות של ממש. פתאום נזכרים בטוב של השם, פתאום מתחדדת לנו ההבנה שהשם מנהל את העולם ולא אנחנו. ושכול מה שקורה זה לטובה באמת. אין משהו אחר שיכול לעודד בעולם הזה חוץ מאמונה בהשם בדרך. וכל זה אני מספרת לא מתוך סיפורים בעלמא, אלא מניסיוני האישי כמוכן, וכשאני הייתי במקום כזה ושמעתי 20 דקות בלבד מתוך שיעורו של הרב הגאון יגאל כהן שליט"א, זה נתן לי, בסיעתא דשמיא, אוויר לנשימה. זה נתן אמונה ושמחה בלב, שמיד מתפרשת ככוח ממשי בגוף כדי לקום ולהמשיך להילחם ביצר ה"דאון". זה נותן כוח לקום ולשמוח בכל, לבטוח בהשם ולהשליך עליו את הקושי, והוא פשוט נעלם. הקושי עובר מאיתנו לבורא עולם. הוא יטפל בזה. בכל מקרה אנחנו לא באמת יכולות לעשות משהו שישנה את המציאות. אז חבל לשחות בתוך הבלבול הזה, תני למי שאחראי עליו לדאוג לכל העניינים שמטרידים אותך. אז באתי לשותף אתכן במה שנתן לי כוחות מחצי השיעור ששמעתי, והכי נחרט לי ונתן לי כוח בימים שאחרי, זה מה שהרב אמר- מי שעשה את העבר, הוא עושה את ההווה והוא יעשה את העתיד. אם אנחנו נפסיק לדאוג לעתיד, מצבנו יהיה טוב, הרי כל הזמן אנחנו עסוקות במה יהיה.

מה יהיה עם הילדה בכיתה, ומה יהיה עם הבעל ומה יהיה עם הפרנסה לחתונת הילדים.. כל הזמן יעלו עוד ועוד מחשבות של היצר שידאגו אותנו לגבי דברים שעוד לא קרו בכלל. ואם אנחנו נתחזק באמונה שהקב"ה עשה את העבר שלנו בצורה הטובה ביותר והמדויקת ביותר, אם נודה על כל מה שהיה בעברנו ונדע שכל מה שהיה בעבר, הוא זה שהפך אותנו למה שאני היום, לטוב ולמטוב. ומה שהקב"ה עושה בהווה איתנו הוא הכי טוב בעולם, כי הוא יודע הכי טוב להנהיג את הבריאה, וכמו שהוא לא צריך את העזרה שלנו להפעיל את הלב והכליות, כך הוא גם לא צריך את העזרה שלנו בלמצוא חתן או לחנך את הילדים. כמוכן שאנחנו עושות ושותדות כמה שניתן, אבל הלב.. הלב צריך להיות רגוע. יש מי שאחראי על הכול. וזה לא אנחנו.

חייבים כל הזמן לחזק את הנקודה הזאת. לא לשכוח ולא להתבלבל. והעובדה שדאגו לנו בעבר ודואגים לנו בהווה מחזקת את האמונה שידאגו לנו בעתיד. הוא אף פעם לא שכח אותך, למה שישכח אותך מחר? למה שישכח אותך עוד כמה שנים שתצטרכי לחתן את הילדים או לקנות בית? אל תדאגי.. הוא פה, הוא ימשיך להיות פה תמיד. הוא היחיד שאוהב אותך אהבת אמת שלא תלויה בדבר. מה שתעשי הוא איתך. הוא מעריך כל רצון טוב שלך. הוא אוהב הכי גדול שלך. רק תהי ילדה טובה, והסירי דאגה מליבך. שבת שלום!

ויאמר משה אל כל עדת בני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה' לאמר (לה. ד)

יום אחד פגשה הצפרדע את המרבה רגליים. בירכה אותו לשלום, ולא התאפקה: "תגיד, אני חייבת לשאול אותך שאלה שכל הזמן מציקה לי, איך אתה מסתדר ומצליח ללכת עם יותר ממאה רגליים? איך אתה מחליט איזו רגל להזיז קודם ואיזו אחר כך...? אני, עם ארבע רגליים בקושי מסתדרת!...?" "אחרי שבוע עברה הצפרדע שוב באותו מקום בו פגשה אותו שבוע קודם. "מה אתה עושה כאן עד עכשיו?" תמחה. הביט בה מרבה הרגליים במבט מבולבל וכועס וענה: "מהיום בו שאלת איך אני מסתדר עם רגלי הרבות, אני מנסה לחשוב איך אני מצליח ללכת ומסתבך...".

אחת הדרכים של היצר הרע להרחיק את האדם מהמצוות ולהביאו לחטאים ועצבות, היא על ידי שמצדף לפניו בבת אחת כמה בעיות ומטלות, והופך אותם לפקעת אחת גדולה שנדמית לאדם כמהו בלתי פתיר. כל מחשבותיו מתערבבות ומתבלבלות, הוא רואה מול עיניו תילי תילים של איסורים וחיובים, אינו יודע מהיכן להתחיל, ובא לידי יאוש וחידלון.

וכיצד איפוא ניתן להתמודד מול יצר זה? בספר "תורת הפרשה" מביא המחבר הרה"ג ר' אהרן זכאי שליט"א עצה לזה מדברי משה רבנו ע"ה בפסוק זה. עומד משה רבנו ואומר לעם ישראל "זה הדבר אשר צוה ה'". משה לא אמר "אלה הדברים" אלא "זה הדבר" - תתרכז רק במצוה הזו שעומדת כעת לפניכם. אל תקחו את כל המטלות כמקשה אחת, אלא לכל משימה תקדישו מחשבה נפרדת כשיגיע זמנה, וכך תיווכחו לראות שלא כצערקתה, וכל בעיה כשלעצמה קלה וניתנת לפתרון.

דומה הדבר למדינה שנלחמת עם כמה מדינות אויב בכמה חזיתות. ברור הדבר שלא ניתן למגר את כל האויבים בבת אחת. הצבא בוחר את המוקדים המסוכנים ביותר, ובהם הוא מתחיל לטפל. גם בעבודת ה' ותיקון המדות, לכל יהודי ישנם תחומים רבים ומגוונים הדורשים תיקון. אם מעוניינים שתהליך התיקון יהיה חזק ויעיל, אי אפשר לעבוד על כל התחומים בו זמנית. הדרך להצליח היא רק כאשר מפצלים את העבודה, ובוחרים בכל פעם לטפל בדבר אחד. רבי אבלי פוסבולר זצ"ל, מגאוני דזרזר היה. מלבד קדושתו וצדקתו נהג לטובב מעט לעת בעיירות שבאזור מגוריו, על מנת לחזקם ולעודדם בדרך ה'.

באחת העיירות אליהן היה הרב מגיע, שכן מלון קטן אשר עמד בניהולו של יהודי. כל אימת שהגיע הרב לעיירה וסביבותיה, איחוו בעל המלון בכבוד רב, ועמד הכן לשרתו בחפז לב. פעם, שיכן בעל המלון בחדרו של הרב יהודי עשיר שהגיע לאזור לצורך עסקיו. לאחר יומיים, החליט העשיר לארוז את מטלטליו ולהמשיך בדרכו. אך אויה, תוך כדי התארגנות ליציאה גילה לפתע כי צורר כסף התפוח והגדוש נעלם לבלי הותיר סימן. לא חשד העשיר חלילה וחס ברב, אך הקים קול זעקה שצוררו אבד. פנה רבי אבלי אל העשיר ברוע ושאל: "אולי תוכל לתת לי סימנים כמה כסף היה בצורר?". מנה העשיר את תכולת ארנקו בפורטרוט, ורבי אבלי סר אל חדר צדדי. לאחר מספר דקות שב, כשבירו הסכום במלואו. "מצאתי מקודם סכום גדול", חייך אל העשיר, "עתה מבין אני שכספך הוא". העשיר הנרגש הודה לרב מקרב לב ופנה לארגן את חפציו. עודו מקפל את כלי מיטתו, והנה פרצה מפיו קריאה חדה בשנית, צוררו התפוח ניצב שם כאילו הותיר סימן. לא חשד העשיר פנה העשיר לרבי אבלי ושאל: "רבי, עד כדי כך? מדוע היית מוכן לתת לי סכום כה גדול מכיסך בעוד שכלל לא מצאת את כספי?". "תנוח דעתך", חייך רבי אבלי, "לא היתה זו מתנה, רק הלוואה. ידעתי שכל עוד הנך מבולבל - לא תמצא מאומה. הענקתי לך הלוואה באותו סכום כדי שתירגע, ואכן תוך מספר דקות מצאת את אבדתך". (אוצרותינו)

מאת הרב יעקב עמר שליט"א

הבנין שנתרם מטעות

מביא הרה"ג גואל אלקריף שליט"א ראש ושיבת דרך חיים בני ברק על הפסוק "וערת תחשים" פרש רש"י בפרשת תרומה: "תחשים - מין תנה, ולא היתה אלא לשעה, והרבה גוונים היו לה. לכן מתרגם ססגוניא, ששש ומתפאר בגוונים שלו".

הגמרא (שבת כח ע"ב) אומרת שהתחש היתה חיה גדולה מאד, ונקרן אחת היתה לו במצחו, ולפי שעה נודמן לו למשה, ועשה ממנו משפך ונגנז. ובמקום אחר (בבא בתרא טז ע"ב) מוסיפה הגמרא, שהקרן הזאת שהיתה לו במצחו "לקוּתא היא", כלומר היא היתה מכערת את מראהו.

יש להבין, מדוע הקב"ה ברא בריאה חדשה - את התחש - כדי להשתמש בעורו לצורך פסוי המשפך וכליו, והרי לכאורה יש מספיק חיות אחרות שאפשר לעשות מעורן פסוי למשפך וכליו?

בספרו "הדרך והעיון" כותב רבי אהרן לוי: לתחש היתה סבה אמתית לזכרות ולהתלונן: 'ה' ברא אותי עם שלל גוונים ופתאום תקע לי קרן שחורה במצח, שמכערת את כל המראה שלי. למה מגיעה לי הקרן הזאת? אבל התחש לא מתלונן. אדרבה, הוא שש, שמש ומתפאר בגוונים שיש לו. הוא לא מסתפל על חצי הכוס הריקה אלא על חצי הכוס המלאה. אפילו שהקרן עומדת בחזית פניו - שהם עקר המראה של כל בריה - הוא לא ממוקד את מבטו עליה, אלא על הגוונים הפנים שיש לו בשאר גופו. מי שלא מתלונן על מה שאין לו, אלא מודה על מה שיש לו - ממנו יעשו פסוי למשפך וכליו. דוקא המצאותה של הלקוּתא והתעלמותו של התחש ממנה - היא שמעלה אותו אל רום המעלה לשמש את המשפך וכליו.

ושמעתי מאדוני אבי מו"ר הגאון רבי אבנר עמר שליט"א שידוע האמרה חכ"ם ראשי תבות חצי כוס מלאה. אבל הוסיף על זה אמונתו שאם תקח כוס קטנה ותשפך את החצי שיש לך יהיה לך כוס מלאה, דהיינו אם תקטין המשפך בעמוד האורון

את עצמך תגלה שבורא עולם נותן לך יותר ולא חצי. מבחיל על הרעיון!
 רבי יצחק דוד גרוסמן שליט"א ספר: פעם אחת טסתי במטוס. מאחר ומרתתי
 מאוד לשוב ארצה ולא היה מקום פנוי במטוס, נאלצתי לרכש פריטיס
 במחלקה הראשונה. לידי ישב יהודי אמריקאי, בריא ובעל פשר. הראיתי לו
 את הקריה והמוסדות שהקמתי במגדל העמק.
 במחלקה הראשונה יש בכל כסא כפתור, שפשלוחצים עליו, המשענת
 נהפכת למטה. בטעות, במהלך השיחה בינינו, לחצתי על הכפתור שלו, והוא
 – עם כל השמן שלו – נפל בפתאומיות ממצב ישיבה לשכיבה. כל הנוסעים
 משכיבים פראו בצחוק.
 אני קפצתי מיד, נשקתי אותו בראשו, ואמרתי: "אני מבקש ממך סליחה על
 מה שעשיתי לך. קרתה לי טעות ואני מתנצל עליה".

הוא התרגש מאוד, ושאל אותי: "כמה עולה לך הבנין?" אמרתי לו. הוא הוציא
 מכיסו פנקס שקיים ונתן לי שק על כל הסכום שנקבתי. וכך אמר: "ששל
 פעמים בקרתי בארץ ישראל וחפשיתי לתרם למישהו שיש לו חובות והוא
 טפוס שאכפת לו מהשני. כפי שרואים עלי אני אדם שמן במיוחד. כלם
 צוחקים עלי ולועגים לי. והנה אתה פשקרתה לך התקלה – לא צחקת עלי,
 אדברה, נשקת אותי! כזה אדם אני מחפש!"
 אומר הרב גרוסמן: לעתים, דוקא דבר שנגאה לך לקותא, דבר ששם קלקלת
 – שם אתה מוציא את הברכה! הקרן המקלקלת של התחש, שקלקלה לו את
 הפרצוף, היא שהצמיחה לו את ברכה, ומשתמשים בעורו לדברים קדושים
 ונעלים.

שבת שלום ומבשרך

שמירת הלשון

מאת הרב אהוד מולאי שליט"א

"לא תבערו אש בכל מושבותיכם" (שמות ל"ה, ג')

שלום לעם ישראל היקרים והחביבים
 נשאלתי מאת יהודי מאוד חרד, מלא יראת שמים
 ועל זה אני עד, שהשכן שלו לאחרונה לצערנו
 התגרש, והמריבות אצלו בבית היו כמו לבת אש.
 ואנשים מהשכונה מרוב הסקרנות, כמעט שאין
 נותנים לו לעשות קניות מהחנות, ושואלים אותו
 למה השכן שלך את ביתו פירק, ומדוע הבית שם
 עומד ריק. וכל שאלתם היא מצד הסקרנות, וכל
 פעם אני מתחמק מהם באומנות. וכעת מה מותר
 להשיב להם כדי שיעזבו אותי לנפשי, וכך סוף סוף
 אוכל לצאת לחפשי.

ועניתי מה שכותב בספר חוט שני (סוף פרק ז'),
 שאסור לאדם לפגוע בשני, ודברי גנאי עליו אסור
 לומר כשאין תועלת, וכל מילה אסורה כמו אש
 גחלת. ואפשר להשיב באופן כללי: "הם לא
 הסתדרו אחד עם השני, והחליטו להפרד ולא
 להשאר בקשר תמהוני". או לומר: "הם הגיעו
 למסקנה בקשר ביניהם מכנה משותף", אבל אסור
 לומר על אחד מהם שהוא זה שהרים את האף,
 וגרם למזבח להוריד דמעות, על בית שהיה מלא
 באורות.

ונסיים בסיפור לחזק את שלום בתינו, ועל ידי כך
 יתחזק השלום בינינו. כשהרבנית שך הגיעה לגיל
 גבורות, באה השכנה לבדוק ולראות, במה הרבנית
 עזרה צריכה, ואולי לזכות להכין לה ארוחה.
 וכדרך של נשים החלו לדבר, והרבנית שך החלה
 לספר, שיום לאחר חתונתם, עשו הסכם שניהם
 בביתם. שאם יהיו להם חילוקי דעות, אחד
 מהצדדים צריך לוותר, ועל היצר הרע להתגבר.
 ועשו ביניהם תורנות, איך לוותר בביתם באומנות.
 והרב שך הוא שהתחיל ראשון, ושמר על דבריו
 כאישון, וויתר לי כל ימי חייו, ולא הגיע תורו עד
 עכשיו. ומזה ילמד כל אדם ואדם בביתו, להשתדל
 תמיד לוותר לעמיתו, שהויתור בינינו הוא גזרת
 יהלום, להשכין בבתינו את ברכת השלום.
 נשתדל לחזק את השלום בינינו, ועל ידי כך תשרה
 השכינה בבתינו. אמן כן יהי רצון.

ניתן לשמוע היוק קצר (כדקה וחצי) מדי יום בימונו בהלכות
 שמירת הלשון, בטל: 077-2222-069 שלושה 3 ואחד כך
 הקש 1. כמו כן ניתן להשיג את הקונטרס החדש המרהיב
 ביפו "ואהבת לדעך כמוך" ללימוד הלכות שמירת הלשון
 למשך 40 יום בטל: 052-768-3816.

פניני הדף היומי

מאת הרה"ג ירון מרדכי זכאי שליט"א

זכיה במציאה בשבת

הגביה ארנקי בשבת (בבא מציעא דף טו).
 בסוגיתנו אנו לומדים שבכדי שיועיל קנין צריך
 שהקנין יתבצע בדרך המקובלת והשכיחה, ועל כן
 הקשטה הגמרא שאם כן אדם שהגביה ארנק בשבת
 לפי המבואר לא יקנה אותו כיוון שיש בכך איסור
 מוקצה ואין דרך בני אדם להרים בשבת דבר שהוא
 מוקצה, אולם למעשה אף שעבר אדם איסור מכל
 מקום כשעשה מעשה קנין, הקנין מועיל, וכל זה דוקא
 באיסורים כגון מוקצה שהם תלוים בזמן כגון שתלוי
 ביום שבת קודש, אבל על איסור מפורש בתורה או
 בדברי חכמים שאינו תלוי בזמן ואסור תמיד אם עבר
 על האיסור לא הועיל מה שעשה כמבואר במסכת
 תמורה (דף ה).

ולהאמור יש לדון במקרה שאדם מצא בשבת שטר
 כסף המונח ברחוב האם מותר לגרוור אותו וברגלו שכן
 מצות השבת אבידה שהיא מצוה ממונית אינה דוחה
 איסור מוקצה. ובמצב כזה אינו נחשב כטלטול בידו
 שאסור, אלא טלטול בגופו שמותר לצורך (כנפסק
 בשולחן ערוך אורח חיים סימן שי"א סעיף ח, אם כי
 דעת החזון איש והאגרות משה שאין היתר אלא אם
 כן מטלטל מוקצה ברגלו לצורך האדם שיוכל לעבור
 ולא לצורך המוקצה אמנם למשנה ברורה והגר"ש ז"ל
 אוירבאך מותר גם לצורך המוקצה) וכן לטלטל חפץ
 שנמצא ברחוב שאינו מוקצה שלכאורה כשהוא מרים
 אותו הוא זוכה בשבת מהפקד וקונה אותו ואסור
 לעשות קנין בשבת וכנפסק בשולחן ערוך (אורח חיים
 סימן שלט סעיף ד) שאסור לתת מתנה בשבת או
 לעשות מקח וממכר משום קנין, ואמנם הגאון רבי
 עקיבא איגר כתב לדון בזה ובערוך השולחן הוכיח
 מסוגיתנו שדוקא בארנק שהוא מוקצה אסור להגביה
 ולזכות אבל חפץ שאינו מוקצה והוא הפקר יהא מותר
 לזכות בו.

ובספרי שו"ת משפטי אמת (חלק ב סימן רכ) נשאלתי
 באדם שתוך כדי הילוכו בשבת ראה שטר של 200 ₪
 ברחוב וגרר אותו ברגלו מתחת אחד הרכבים שחנן
 שם וכשהגיע לשם במוצאי שבת ראה שאדם אחד
 קלט את השטר המחובא שם ולקח אותו, ואמר לו
 שכבר הוא זכה בשטר לפניו, ושם הבאתי דברי
 הפוסקים שדנו לגבי קנין בשבת אם מועיל, וכן אם
 כשאדם גורר ברגלו הוא זוכה בשטר מחמת כמה
 וכמה צדדים העליתי שהראשון לא זכה בשטר ולכן
 יכול השני ליטול לעצמו. שבת שלום.

המעוניין לרכוש את הדיסק אונקו על כל מספרות הש"ס הדף היומי
 ושעוירים בהלכה יצור קשר 0527630352 כמו כן לשמיעת קו הדף
 היומי העילמי 24 שעות ביממה 055-9302663

יומא טבא לרבנן
 בגמלות נמלות אורי יקריה
 בשעה טובה ומשעלחת הספר שריבים צפוי
שאלות ותשובות
יגל לבי
 אורח חיים • יודת רעה
 אבן העזר • חיים נספס
 לשרון ורבו
 התאן רבי יואל כהן שליט"א
 חסות מסכת יבמות א"ר ב"ר ב"ר
ניתן להשיג בחנויות הספרים
ובמכון "ביעי אומר"
 רח הרב עוזיאל 44 בני ברק
 03-8000-770

זכר למהצית השקל
ומתנות לאבינוים
 אם ברצונכם לקיים את מצוות מוצית השקל ומתנות לאבינוים
 בהדירו! עשו אותה עם עמלי תורה עניים
 100 אברכים שלומדים בכלל יום שלום, וכן למשפחות נזקקות
 ותומכתם יסודר להם ע"י רבי יואל כהן שליט"א
ביום פורים
 ועל ידי זה תקיימו את המצווה כחידוש ותזכיר ללל הברכות כסחוב.
יש אלה משנה
את שלי
אני משנה את שלי
 03-8000770
 תרומות חייגו:

נימן אגרום | ל"ביעי אומר" - הרב יגאל כהן שליט"א בכל עמדות נדרים פלום | נדרים

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברחבי הארץ רבנים מכולל "ביעי אומר" 03-8000770

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים

נר תמיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ ר' מנשה מהין בת זיוה ע"ה